

Nhiều người bảo, đêm màu đen, đêm mịn màng và mượt như nhung. Tôi không cho là vậy. Có lần tôi hỏi một người bạn: "Cậu thấy đêm màu gì?" Người bạn nhìn đắm đắm vào khoảng tối trước mặt, khẳng định: "Đêm màu xám". Rồi lại ngập ngừng: "Hình như có màu sáng sủa...", và reo lên: "Màu đen có những rạn trắng hình chân chim". Đây là cảm nhận của bạn tôi về màu của đêm giữa lò xo những mái phố Hà Nội.

Đêm thành phố không giống chiếc khăn voan đen khổng lồ như lời tả của một văn sĩ nào đó mà bị cắt vụn thành những ô lớn, nhỏ khác nhau mang những sắc màu càng nhìn càng lạ bởi những chuyển động liên hoàn của màu sắc. Có thể là màu trắng của ánh đèn nông.

Màu đen có những đốm trắng dưới những tán hoa sữa lặng lẽ tỏa hương nồng gắt.

Màu xanh hắt ra từ những quán bar.

Màu hồng của vũ trường.

Màu xám nhờ quanh những gánh hàng rong kịt kịt trên vai những người phụ nữ lam lũ đến từ nhiều vùng quê, mang theo chất quê lạnh lốt qua từng tiếng rao. Khuya lắm rồi đường phố vẫn còn người qua lại, tiếng xe rú ga trong đêm xé tan cái màu đỏ, vàng dùng dục của điện đường hắt xuống. Khi đó đêm mang sắc màu hoang hoải của cổ tích, nhưng không có nàng công chúa hay chàng hoàng tử nào bước ra mà chỉ có những người đàn ông vội vã phóng xe trên đường về mặt căng thẳng. Dường như nhiều âu lo đang chờ những người đàn ông này phía sau những cánh cửa. Đôi khi cũng có những gã trai trẻ gò mình trên xe lao vun vút trên đường, mặt hỉ hả, mãn nguyện. Có thể là một cuộc vui đã tàn, cũng có thể họ đang đến một cuộc vui mới. Và đôi khi cũng bắt gặp những người đàn bà bán hàng rong với những bước đi thập thễnh, gánh hàng trên vai nhẹ bẫng, gương mặt mệt mỏi nhưng vẫn óng ánh niềm vui vì đã bán hết hàng.

4 giờ sáng chợ đã họp. Đêm thành phố chưa kịp ngủ, lại đã bị đánh thức bởi hàng ngàn ngọn đèn dầu, ngọn nến le lói dưới ánh sáng nhàn nhạt của đèn đường. Rau chất đống. Gà chất đống. Thịt chất đống. Hoa chất đống. Kiểu mua bán ở chợ đêm cũng ồn ã mặc cả, cũng náo nức xem hàng nhưng chóng vánh và ít có những cuộc cãi vã hơn những buổi chợ họp ban ngày. Người bán và người mua quen mặt nhau, quen tính nhau nên những buổi chợ sớm mang nét duyên dáng của một cô gái, e ấp ẩn dật sau màn đêm mỏng tang càng nhìn càng thấy màn đêm ấy mang những màu sắc khác biệt, khi trắng, khi đen, khi hồng hồng, dùng dục... nhưng mát mẻ, và thanh khiết bởi sự ẩm ướt của sương sớm.